LIETUVOS BANKO TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO DIREKTORIUS

SPRENDIMAS DĖL X. X. IR ADB „GJENSIDIGE" GINČO NAGRINĖJIMO

2026-08-07 Nr. 429-275
Vilnius

Lietuvos bankas gavo X. X. (toliau – pareiškėjas) kreipimąsi, kuriuo pareiškėjas prašė išnagrinėti tarp jo ir ADB „Gjensidige" (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

Sprendimo santrauka[1]

Ginčas kilo dėl draudiko sprendimo atsisakyti išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią pareiškėjo turtui dėl vonioje trūkusio vamzdžio (toliau – Įvykis) padarytą žalą, bei atlyginti trečiajam asmeniui dėl Įvykio padarytą žalą pagal civilinės atsakomybės draudimą, pagrįstumo. Įvertinus ginčo šalių pateiktus paaiškinimus ir įrodymus, nustatyta, kad pagal draudimo sutartį ir taikomas draudimo taisykles (toliau – Taisyklės)[2]*, laikotarpiu, kai draudžiamame objekte vykdomi remonto darbai, draudimo apsauga galioja tik ugnies ir gamtinių jėgų rizikoms, todėl vandens rizikos ir civilinės atsakomybės draudimo apsauga Įvykio metu negaliojo.*

N u s t a t y t a:

Esminės faktinės kilusio ginčo aplinkybės

2013 m. sausio 24 d. – 2034 m. sausio 23 d. draudimo laikotarpiui tarp pareiškėjo ir draudiko buvo sudaryta Gyventojų turto draudimo sutartis (toliau – draudimo sutartis), kuria Taisyklių pagrindu buvo apdraustas butas, esantis adresu: (duomenys neskelbtini). Draudimo sutartimi taip pat apdrausta pareiškėjo civilinė atsakomybė.

2026 m. kovo 16 d. pareiškėjas draudikui pranešė apie Įvykį: „Nuėminėjant sienines keramines plyteles, netyčia užkabinau sienoje paslėpta gyvatuko vamzdį, kurio vietą buvo neįmanoma tiksliai nustatyti. Užliejau kaimyną esantį (duomenys neskelbtini)". Pareiškėjo kreipimosi pagrindu buvo pradėtas žalos bylos administravimas. Tą pačią dieną draudikas užregistravo ir žalos bylą dėl pareiškėjo civilinės atsakomybės.

Draudikas, įvertinęs pareiškėjo ir dėl Įvykio nukentėjusio kaimyno turto apžiūros duomenis nustatė, kad pareiškėjo bute vyksta vonios kambario remonto darbai, o nuimant senas sienų plyteles pažeistas vandentiekio vamzdis. Atsižvelgęs į tai, kad Įvykio metu apdraustame bute buvo vykdomi remonto darbai, o, vadovaujantis draudimo sutartimi, šių darbų atlikimo metu draudimo apsauga dėl vandens rizikos bei apdrausto turto savininko civilinės atsakomybės apsauga negaliojo, draudikas Įvykį pripažino nedraudžiamuoju bei atsisakė atlyginti tiek pareiškėjo turtui, tiek nukentėjusio trečiojo asmens turtui padarytą žalą.

Draudikui netenkinus pareiškėjo pretenzijos, šis kreipėsi į Lietuvos banką, prašydamas išnagrinėti kilusį ginčą.

Ginčo reikalavimai

Įvykį pripažinti draudžiamuoju, išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią pareiškėjo turtui padarytą žalą, bei atlyginti dėl Įvykio trečiojo asmens turtui padarytą žalą pagal draudimo sutartyje numatytą civilinės atsakomybės draudimo riziką.

---

[1] Santraukoje pateikiamas tik trumpas nagrinėto vartojimo ginčo apibendrinimas. Norint suprasti ir (ar) įvertinti sprendime aptariamas aplinkybes, sprendimo dėl šio ginčo esmės pagrindus ir motyvus, būtina tinkamai susipažinti su viso sprendimo turiniu.

[2] Gyventojų turto draudimo taisyklės Nr. 130, galiojusios nuo 2011 m. sausio 1 d.

Ginčo šalių pateikti paaiškinimai

Pareiškėjas, nesutikdamas su draudiko sprendimu, nurodė, kad Įvykio metu buvo atliekami tik smulkūs (paprastojo remonto) darbai – vandens maišytuvo ir keraminių plytelių keitimas, todėl nebuvo pagrindo remonto darbus kvalifikuoti kaip kapitalinį remontą, rekonstrukciją ar statybos darbus, kuriems taikomi draudimo apsaugos ribojimai. Be to, pareiškėjo teigimu, draudikas nepagrįstai taikė ne jo draudimo sutarčiai aktualią draudimo taisyklių redakciją.

Draudikas atsiliepime prašė pareiškėjo reikalavimą atmesti kaip nepagrįstą, nurodydamas, kad, pagal Taisyklių nuostatas draudimo apsauga laikotarpiu, kai apdraustame objekte vykdomi statybos, rekonstrukcijos ar remonto darbai, taikoma tik ugnies ir gamtinių jėgų rizikoms. Kadangi Įvykio metu pareiškėjo bute buvo atliekami remonto darbai, vandens rizikai ir turto savininko civilinės atsakomybės draudimo apsauga negaliojo.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 44 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Lietuvos bankas ginčo nagrinėjimo proceso metu neatlieka Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo 42^1 straipsnyje reglamentuotų patikrinimų, skirtų faktinėms aplinkybėms, susijusioms su Lietuvos banko priežiūrimo finansų rinkos dalyvio galimu Lietuvos banko kompetencijai priskirtų teisės aktų reikalavimų pažeidimu, nustatyti ir įvertinti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Teisinis vertinimas

Siekiant išspręsti tarp pareiškėjo ir draudiko kilusį ginčą, Lietuvos banko vertinimu, būtina įvertinti, ***ar draudikas tinkamai pritaikė draudimo sutarties sąlygas ir: 1) pagrįstai atsisakė išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią pareiškėjo turtui padarytą žalą; 2) pagrįstai atsisakė atlyginti dėl Įvykio trečiojo asmens turtui padarytą žalą pagal draudimo sutartyje numatytą civilinės atsakomybės draudimo riziką.***

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.987 straipsnyje nustatyta, kad draudimo sutartimi viena šalis (draudikas) įsipareigoja už sutartyje nustatytą draudimo įmoką (premiją) sumokėti kitai šaliai (draudėjui) arba trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta sutartis, įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą įstatyme ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis.

CK 6.156 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas sutarčių laisvės principas leidžia sutarties šalims laisvai sudaryti sutartis ir savo nuožiūra nustatyti tarpusavio teises bei pareigas, jei tai neprieštarauja teisės aktams. Teisėtai sudaryta ir galiojanti sutartis jos šalims turi įstatymo galią (CK 6.189 straipsnio 1 dalį).

Šalių sudaryta draudimo sutartis yra savanoriška, todėl draudikas tokio pobūdžio sutartyse gali savo nuožiūra pasiūlyti sąlygas, susijusias su teikiamos draudimo apsaugos apimtimi. Draudimo apsauga ir jos teikimo sąlygos nustatomos tiek draudiko parengtose draudimo rūšies taisyklėse, tiek draudimo liudijime aptartose individualiosiose sąlygose.[3]

Draudžiamasis įvykis apibrėžiamas kaip draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus draudikas privalo mokėti draudimo išmoką[4]. Nedraudžiamuoju įvykiu laikytinas atsitikimas, kai įvyksta į draudimo rizikos apibrėžtį patenkantis įvykis, tačiau šalys yra susitariusios, kad dėl konkrečių aplinkybių ir savitų aiškiai draudimo sutartyje nustatytų sąlygų šis įvykis nelemia draudiko pareigos išmokėti draudimo išmoką.[5] Taigi, draudiko prievolės išmokėti draudimo išmoką pagal įstatymuose nustatytą teisinį reglamentavimą ir draudimo

[3] Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. gegužės 22 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-283-695/2015 ir kt.
[4] Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 2 straipsnio 33 punktas.
[5] Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. birželio 26 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-316/2013.

sutartį atsiradimas siejamas su draudžiamojo įvykio fakto nustatymu, kai nėra nedraudžiamojo įvykio sąlygų (CK 6.987 straipsnis).[6]

Kaip minėta, draudimo sutartis buvo sudaryta Taisyklių pagrindu. Vertinant pareiškėjo argumentus, kad draudikas nepagrįstai taikė ne jo draudimo sutarčiai aktualią draudimo taisyklių redakciją, pažymėtina, kad draudimo sutartyje numatyta, jog, draudikui nepasiūlius pakeisti sutarties sąlygų, kiekvieniems kitiems draudimo metams lieka galioti tos pačios sutarties sąlygos. Kadangi sutarties sąlygos abiejų šalių valia nebuvo keičiamos, visą draudimo sutarties galiojimo laikotarpį buvo taikoma jos sudarymo metu galiojusi gyventojų turto draudimo taisyklių redakcija.

Draudimo sutartimi pareiškėjo turtas ir civilinė atsakomybė buvo apdrausti nuo draudimo sutartyje ir Taisyklėse nurodytų rizikų: „Ugnis, gamtinės jėgos, vanduo, vagystė, vandalizmas, stiklo dužimas ar skilimas, savaiminis medžio užvirtimas, transporto priemonių atsitrenkimas, smūgio poveikis, elektros įtampos svyravimai".

1) Dėl draudiko sprendimo atsisakyti išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią pareiškėjo turtui padarytą žalą

Vadovaujantis Taisyklių II dalies 2 punktu, draudimo išmoka mokama už sutarties galiojimo metu staiga ir netikėtai sunaikintą, sugadintą ar prarastą turtą dėl draudimo sutartyje nurodytų draudžiamųjų įvykių. Taisyklių II dalies 2.12.1 papunktyje nurodoma: „Laikotarpiu, kai draudžiamame objekte vykdomi statybos, rekonstrukcijos arba remonto darbai, draudimo apsauga galioja tik ugnies ir gamtinių jėgų rizikoms".

Draudikas sprendimą Įvykį pripažinti nedraudžiamuoju grindė draudiko partnerės UAB „Smart Claims" atliktos turto apžiūros duomenimis, Įvykio vietos nuotraukomis, bei pareiškėjo pranešimo apie Įvykį duomenimis, kuriuos įvertinus nustatyta, kad atliekant vonios remontą, buvo pažeistas vandentiekio vamzdis. Atkreiptinas dėmesys, kad pareiškėjas kreipimesi į Lietuvos banką nurodė tas pačias Įvykio aplinkybes.[7]

Vadovaujantis Taisyklių II dalies 2.12.1 papunkčiu ir nustačius aplinkybes, kad Įvykio metu apdraustame bute buvo vykdomi remonto darbai, konstatuotina, kad šių darbų atlikimo metu draudimo apsauga apdraustam turtui dėl vandens rizikos negaliojo.

2) Dėl draudiko sprendimo neatlyginti dėl Įvykio trečiojo asmens turtui padarytą žalą pagal draudimo sutartyje numatytą civilinės atsakomybės draudimo riziką

Viena vertus, pagal Taisyklių II dalies 2.10 papunktį, draudėjo civilinės atsakomybės draudimo atveju draudžiamasis įvykis yra draudimo sutarties galiojimo metu trečiojo asmens pareikštas pagrįstas reikalavimas atlyginti jam padarytą nuostolį, kuris atsirado draudimo sutarties galiojimo metu dėl gaisro, kilusio apdraustose patalpose arba iš apdraustų patalpų prasiskverbusio vandens ar nuotekų. Tačiau, draudimo sutarties sudarymą patvirtinančiame draudimo liudijime nurodyta: „Laikotarpiu, kai draudžiamame objekte vykdomi statybos, rekonstrukcijos arba remonto darbai, draudimo apsauga galioja tik ugnies ir gamtinių jėgų rizikoms. Šiuo laikotarpiu Civilinės atsakomybės draudimas taip pat negalioja – apsauga nėra taikoma."

Kaip minėta, bylos duomenų pagrindu nustatyta, kad Įvykio metu apdraustame bute vyko remontas. Konstatavus, kad žala trečiojo asmens turtui buvo padaryta dėl Įvykio, kuris įvyko draudžiamame objekte vykdant remonto darbus, draudikui nekyla pareiga atlyginti dėl Įvykio trečiojo asmens turtui padarytos žalos.

Išvada

Draudikas tinkamai pritaikė Taisyklių nuostatas ir pagrįstai atsisakė išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią pareiškėjo turtui padarytą žalą bei atlyginti dėl Įvykio kaimyno turtui padarytą žalą pagal draudimo sutartyje numatytą civilinės atsakomybės draudimo riziką, todėl pareiškėjo draudikui keliamas reikalavimas yra atmestinas kaip nepagrįstas.

---

[6] Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. balandžio 19 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-215/2013.

[7] Pareiškėjas kreipimesi nurodė: „Įvykio metu buvo atliekamas smulkus remontas – vandens maišytuvo ir aplink esančių keraminių plytelių keitimas."

Šiame sprendime dėl esminių šalių išdėstytų argumentų ir nurodytų aplinkybių pasisakyta. Kiti šalių argumentai ir (arba) nurodytos aplinkybės neturi esminės reikšmės Lietuvos banko sprendimo teisėtumui ir pagrįstumui, todėl dėl jų Lietuvos bankas plačiau nepasisako. Lietuvos banko pareiga priimti motyvuotą sprendimą neturėtų būti suprantama kaip reikalavimas detaliai atsakyti į kiekvieną šalių argumentą ir (ar) teiginį.[8]

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo" 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio Lietuvos banko sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui, prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Finansinių paslaugų ginčų nagrinėjimo skyriaus
vadovas, pavaduojantis departamento direktorių Laurynas Lipskis

[8] Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. spalio 5 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-382/2010; 2010 m. gruodžio 20 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-536/2010 ir kt.